HARRACHOVSKÝ ZPRAVODAJ

HARRACHOV

SRPEN 2018
CENA 10 Kč

TÉMA

I z obyčejného kusu dřeva je možné vytvořit krásné umělecké dílo

PÁR OTÁZEK PRO...

Dřevosochaře Lukáše Róku

Harrachovské názvosloví – část druhá

Milí Harrachováci,

polovina prázdnin je za námi. Optimističtější pohled říká, že před námi je ještě celá polovina letních prázdnin.
V měsíci červenci proběhla dvě promítání letního kina v parku před městským úřadem. Podle návštěvnosti můžeme usuzovat, že se jedná o další oblíbenou letní kulturní akci v Harrachově.
Harrachov hostil již pátý ročník Svatoanenského dřevosochání. Pod šikovnýma rukama dřevosochařů vznikala od pondělka 23. července díla, která jste chodili obdivovat vy i návštěvníci Harrachova. Zadání bylo jasné: na louce nad městským úřadem najde své místo důstojný keltský druid, k poště patří pošťák a k Mumlavskému vodopádu socha nevěsty. Nové lavičky jsou dalšími prvky do městského parku.
Dne 1. srpna to bude přesně 155 let, kdy v Harrachově vznikl první poštovní úřad. I v souvislosti s tímto datem jsme zadali dřevosochařům jeden z úkolů, a to vysochat pošťáka. Socha je vysochána z jasanu, který má, dle slov jeho tvůrce, také kolem sto padesáti let.
V sobotu 28. července byl za účasti vzácných hostů, Robina Böhnische – ředitele Správy KRNAP, který převzal osobní záštitu nad pátým ročníkem Svatoanenského dřevosochání, Jana Luštince – ředitele Krkonošského muzea v Jilemnici a pana Muchky – člena Matice české, pojmenován park před městským úřadem na Park hraběte Jana Nepomuka Harracha. Jsem přesvědčena, že osobnost, jakou je hrabě Jan Harrach, si „svůj“ park plně zaslouží. Pozvali jsme i hejtmana Libereckého kraje, který též převzal nad touto akcí záštitu. Ten se však omluvil z důvodu odjezdu na dovolenou. Jeden z potomků Harrachů, pan hrabě Ernst, svoji účast přislíbil, bohužel si „na poslední chvíli“ způsobil komplikovanou zlomeninu ruky, jak mě informoval ve svém mailu. Všem každopádně zašleme fotodokumentaci a ti, kteří se nemohli zúčastnit, pozveme na další akce konané v Harrachově.
Ve stejném termínu proběhl již patnáctý ročník pivních slavností ve sklárně Novosad a syn a 36. ročník pivního turnaje v nohejbalu. Počasí tuto sobotu přálo všem kulturním, společenským i sportovním akcím v Harrachově, co lepšího si ještě přát?
S různými provozními potížemi se nakonec přeci jenom podařilo zprovoznit obchvat Harrachova. Jak jistě víte, obchvat byl v žalostném stavu již mnoho let. Trvalo celých 6 let vyjednávání a přesvědčování, než se podařilo tuto akci zrealizovat. Dílo v hodnotě 40 milionů korun, jehož investorem byl Liberecký kraj, Harrachovu rozhodně ostudu nedělá.
Pokračují práce v bývalém SOUL – pečovatelské byty. Každý týden probíhá kontrolní den, kde řešíme problémy s výstavbou, postup stavebních prací a samozřejmě financování. Stavba probíhá dle harmonogramu, v objektu jsou vystavěny vnitřní příčky, probíhá výměna oken a budova se zatepluje. V příštích dnech nastoupí elektrikáři, začne se s vnějšími omítkami.
První srpnový víkend nás čeká tradiční hudební festival Keltská noc. Snad počasí vydrží v letní podobě a návštěvníci nebudou muset vyndávat ze svých zavazadel pláštěnky a holínky. Předposlední pátek v srpnu společně s vedením pošty v Harrachově uvažujeme uspořádat malou vzpomínkovou akci na počest velkého stopadesátipětiletého poštovního výročí tady u nás. Následovat bude ještě jeden koncert v Parku Jana hraběte Harracha – hudební duo Úžas zahraje k pohodě pátečního podvečera.
Chci na tomto místě poděkovat vám všem, kteří pracujete na přípravě a průběhu akcí, které pořádá město Harrachov: zejména partě městské údržby, Markétě Novotné, Martině Vaňkové, Tomáši Sedláčkovi, manželům Špalkovým a v neposlední řadě i mé rodině. Bez vás výše jmenovaných bychom to nedali. Díky moc!
Léto v Harrachově zdaleka nekončí, užívejte jej plnými doušky!

Pěkný srpen vám přeji

Vaše Eva Zbrojová

AKTUÁLNÍ TÉMA

I z obyčejného kusu dřeva je možné vytvořit krásné umělecké dílo

Nevěsta, druid, pošťák, ale i překrásné lavičky. Tak vypadalo letošní dřevosochání v Harrachově. Minulý týden zde vzniklo deset uměleckých děl, o něž se postaralo pět umělců s motorovými pilami.

Pro vás a pro všechny lidi, kteří v sobě mají třeba jenom malinký kousek lásky ke dřevu, město Harrachov zorganizovalo již 5. ročník Svatoanenského dřevosochání. Záštitu této akci udělil ředitel správy KRNAP Robin Böhnisch a hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Dřevosochání probíhalo od pondělí 23. 7. do soboty 28. 7. a po tento čas řezbáři vytvářeli zajímavá díla, která si mohli návštěvníci dřevosochání prohlížet od prvního záseku. Je velice zajímavé dívat se na to, jak se „obyčejný kus dřeva“ pomalu mění v nádhernou bytost nebo jiné umělecké dílo. Dřevosochaři měli letos za úkol kromě menších děl určených do dražby vyhotovit z kusu dřeva nevěstu, která bude umístěna k Mumlavskému vodopádu na místo, kde se konají svatební obřady. Druida, který bude dohlížet na městský park či zdobené lavičky do tohoto rozšířeného parku. Dalším jejich úkolem byla postava pošťáka, který bude co nevidět umístěn u budovy České pošty.

Akce vyvrcholila sobotním programem slibujícím nejen vyhlášení nejlepšího díla, dražbu vytvořených děl, ale i bohatý doprovodný program, o který se postarala skvělá kapela VzHáčka, lukostřelci z LK ARNI Valteřice a zahraniční dobrovolníci z mezinárodního workcampu s malováním na obličej. Zahájení programu se ujala starostka města Eva Zbrojová a následovalo slavnostní odhalení a pokřtění cedule označující nový Park hraběte Jana Harracha. Odhalení se zúčastnili i vážení hosté, kterým tímto ještě jednou děkujeme, že na naši letní akci dorazili. Byli jimi ředitel Správy KRNAP PhDr. Robin Böhnisch, ředitel Krkonošského muzea v Jilemnici PaedDr. Jan Luštinec, PhDr. Pavel Muchka z Knihovny Národního muzea a manželé Nešněrovi ztvárňující hrabata Harrachova v dobových kostýmech. Následovala dražba vysochaných děl a vyhlášení nejhezčího díla. To volili návštěvníci akce a vítězným dílem se dle jejich hlasování stala postava druida autora Jaromíra Dědka.

Nádherné slunné počasí doprovázelo celý odpolední program a dotvářelo tak pohodovou letní atmosféru s vůní dřeva. Letošní ročník Svatoanenského dřevosochání je za námi a jsem moc ráda, že jsem na něm mohla spolupracovat s partou pohodových lidí. Poděkování patří samozřejmě šikovné a vždy výborně naladěné pětici dřevosochařů, kterými byli: Lukáš Róka, Josef Indra, Tibor Matúz, Jaromír Dědek a Jan Rázek. Poděkování patří sponzorům této akce, a to Správě KRNAP za poskytnutí dřeva k výrobě soch, Libereckému kraji za zapůjčení stanů, firmě Kup sekačku ze Dvora Králové n. L za poskytnutí cen pro dřevosochaře a společnosti Radiohouse za mediální podporu. Dále dobrovolníkům z mezinárodního workcampu, účinkujícím za vytvoření skvělé atmosféry, Ivě Špalkové za občerstvení, Martině Vaňkové a Pavlíně Zbrojové za pomoc při organizaci akce, městské údržbě za přípravu zázemí pro návštěvníky a samozřejmě také vedení města za podporu, která vedla k realizaci akce.

Letošní dřevosochání je za námi, ať je to příští stejně vydařené.

Markéta Novotná

POZVÁNKA

Na vinobraní do Mělníka

Kdy? V sobotu 15. září 2018

Cena? 100 Kč dospělá osoba, 50 Kč děti do 15 let a senioři. V této ceně je pouze doprava + 150 Kč vstupenka – hradí se na místě (pozn. ke vstupnému: děti do 140 cm výšky, občané nad 70 let a držitelé ZTP a ZTP/P vstup zdarma)

Doprava bude z Harrachova zajištěna z těchto autobusových zastávek: autobusové nádraží, centrum, sklárna, Motejlek.

Rezervace na tel. č. 481 528 133 nebo na mailu zpravodaj@harrachov.cz.

Odjezd z Harrachova v 8 hodin, předpokládaný příjezd zpět v cca 19-20 hodin.

Program vinobraní:

Hlavní scéna:

např.: od 13 hod. Monika Absolonová, od 14:30 hod. Mirai, od 16 hod. historický průvod alegorických vozů

Country scéna:

např.: od 13:00 hod. The Basketles, od 14:30 hod. Blue Brothers, od 17:00 hod. Ondřej Ruml

Dobová scéna:

např. od 10:00 hod. Žešťový kvintet – hudba k výročí První republiky, od 10:45 hod. Měšec – Rytíři Mělničtí a jejich šermířské vystoupení, od 12:45 hod. Elthin – středověká hudba

Královská pohádková scéna:

od 11:00 – 17:00 hod. Královská pohádková cesta (tvořivá dílna, relaxační zóna, hernička atd.

od 11:00 hod. Pohádka Květ zapomnění, od 15 hod. Pohádka Sváťovo divadlo

Z diáře starostky města

2. 7. jednání s Miloslavem Malečkem – vedoucím OO PČR,
jednání s panem Fikejsem,
výjezdní rada města,
jednání rady města

3. 7. porada se zaměstnanci úřadu po jednání rady města,
jednání s Oldřichem Pažoutem a panem Petruškou,
kontrolní den – pečovatelské byty,
jednání s Milošem Balabánem,
návštěva jubilanta

4. 7. jednání s panem Šebestou a Michalem Štimem na stavebním úřadě v Tanvaldu

9. 7. jednání se starosty okolních obcí: Jaroslavem Kořínkem, Jaroslavem Zemanem a Stanislavem Pelcem na téma společná terénní sociální služba

10. 7. kontrolní den – pečovatelské byty,
jednání s krajským ředitelem ÚZSVM JUDr. Votrelem, OS Semily – spis

11. 7. kontrolní den – obchvat,
prohlídka staveniště – kino

12. 7. návštěva jubilanta

16. 7. jednání se zástupcem firmy BFF Group panem Hankem,
jednání s paní Hamáčkovou,
jednání rady města

17. 7. porada se zaměstnanci úřadu po jednání rady města,
kontrolní den – pečovatelské byty

18. 7. výběr dlažby do pečovatelských bytů,
jednání s Danielem Hlouškem,
místní šetření společně s Otakarem Jiroutkem a Danielem Benešem

19. 7. jednání s pány Knesplem a Rubešem – ČEZ

23. 7. zahájení dřevosochání – přivítání sochařů,
jednání s Tomášem Plocem a právní zástupkyní města Ivanou Erlebach Staňkovou,
přivítání účastníků workcampu společně s Danielem Hlouškem,
jednání rady města

24. 7. porada se zaměstnanci úřadu po jednání rady města,
jednání s Miloslavem Malečkem – vedoucím OO PČR,
kontrolní den – pečovatelské byty

25. 7. jednání s panem Tušem z KORIDu

27. 7. návštěva jubilanta + diamantová svatba manželů Novákových

28. 7. zahájení pivních slavností v Harrachově,
zahájení Svatoanenského dřevosochání a účast na akci

30. 7. jednání s panem Tichým ze společnosti LTM,
jednání s Michaelou Holmerovou

31. 7. porada se zaměstnanci úřadu po jednání rady města,
kontrolní den – pečovatelské byty

(ls)

INFORMACE Z RADNICE

Dne 26. 5. 2018 došlo k demontáži PC infoboxu umístěného na budově MěÚ, který byl dlouhodobě mimo provoz. Po demontáži a pokusu o nápravu bylo zjištěno nenávratné poškození dotykové plochy a displeje PC z důvodu opakovaných úderů do infoboxu. Vzhledem k pořizovací ceně náhradních dílů a jejich montáže rozhodla rada města na 163. schůzi konané 28. 5. 2018 tento informační prostředek zrušit. Místo po infoboxu se pokusíme využít jiným vhodným způsobem.

Majetkový odbor – výstavba pečovatelských bytů – aktuální informace

Harmonogram prací je dodržen, stále pokračují vyzdívky příček, provádějí se výkopy pro základy výtahové šachty. Byly zahájeny práce na zateplení budovy a začínají se osazovat okna. Zájemci o byt mohou stále podávat žádosti na majetkovém odboru MěÚ Harrachov.

Tereza Krůtová
referent majetkové správy města

INFORMACE Z RADNICE

Milí rodiče nových harrachovských občánků,

rádi bychom vás a vaše děťátko pozvali ke slavnostnímu obřadu Vítání občánků, který se bude konat v měsíci září v obřadní síni MěÚ Harrachov. Oficiální pozvánky, kde vám bude upřesněn termín, obdržíte prostřednictvím pošty.

CO SE UDÁLO

Jedinečný zážitek pod širým nebem má své kouzlo

Léto k návštěvě kin příliš neláká, ta venkovní však zažívají nárůst popularity. Mají totiž všechno – čerstvý vzduch, uvolněnou atmosféru i stánek s občerstvením. Stávají se tak jednou z možností, jak strávit příjemný večer s přáteli nebo klidně o samotě. V letním kině je možné i to, co jinde ne – můžete přijít s dětmi v kočárku, dát si ke sledování točené pivo, limonádu nebo klobásu a užívat si kouzlo filmu pod hvězdným nebem.
I letní kino v Harrachově se již stalo oblíbenou atrakcí místních obyvatel i rekreantů. Nabízí příjemné prostředí městského parku přímo v centru města a pohodový film za symbolické vstupné 20 Kč. Zážitek z letního kina pod širým nebem má i v dnešní době své jedinečné kouzlo, proto na dvě harrachovské projekce přišlo na 350 návštěvníků. Počasí nám po oba dva promítací dny naštěstí přálo, nebe bylo plné hvězd a všichni jsme si tak mohli tu pravou atmosféru letního kina náležitě užít.

A protože je o letní kino v Harrachově stále větší zájem, již teď začínáme plánovat další promítání i v roce příštím.

Markéta Novotná

foto: M. Novotná

Další diamantová svatba v Harrachově

V Harrachově se v pátek 27. 7. 2018 odehrála další oslava diamantové svatby. Krásných 60. let společného života manželského oslavili Marie a Mirko Novákovi.

Tímto jim přejeme mnoho zdraví a stále trvající společné štěstí.

foto: D. Hloušek

POZVÁNKA

Harrachov se zapojil do celorepublikové kampaně Stromy svobody 1918–2018

Stromy žijí stovky let. Svými kořeny pomyslně propojují jednotlivé generace. U stromů lidé od nepaměti odpočívali, povídali si, slavili důležité milníky. Jedním z nich bylo i první výročí oslav vzniku samostatného Československého státu. Právě při této příležitosti vysázeli lidé po celé republice tisíce lip, které měly symbolicky připomínat tuto zásadní událost v dějinách naší země. I při dalších historických milnících naší historie, jakými byl konec 2. světové války či pražské jaro, obyvatelé po celé republice vysazovali lípy jako symbol svobody a demokracie. Ne jinak tomu bude v jubilejním roce 2018, kdy republika oslaví 100 let od svého založení. Celorepubliková kampaň Stromy svobody 1918–2018, kterou Nadace Partnerství odstartovala s podporou více než dvou desítek partnerů loni v říjnu a která připomíná 100. výročí vzniku Československa, chce motivovat místní komunity, aby uspořádaly vlastní výsadbu, a proto jim ve spolupráci s firmou Arboeko zdarma nabídlo zapěstovanou sazenici lípy o velikosti přibližně 3,5 metru. Této nabídky jsme se rozhodli využít a do kampaně se zapojit. Přijďte si i vy s námi společně připomenout 100. výročí založení republiky. Při té příležitosti bude v pátek 26. října v parku u Kosů slavnostně vysazena lípa, která bude tento historický milník upomínat. Tato událost bude obohacena o vystoupení pěveckého sboru Mládí, který kromě hymny zazpívá i další národních písně. Následovat bude koncert sboru a několika sólistů v kostele sv. Václava.

STROMY SVOBODY 1918 2018

M. Novotná

Skupina dobrovolníků z celého světa přijela do Harrachova pomáhat nejen při festivalu dřevosochání

Město Harrachov společně s neziskovou organizací INEX-SDA se již potřetí rozhodlo uspořádat workcamp s účastí zahraničních dobrovolníků. Pro letošní rok byla hlavní náplní dobrovolníků pomoc s organizací tradičního festivalu Svatoanenské dřevosochání, který proběhl od pondělí 23. 7. do soboty 28. 7. Tím to ale pro dobrovolníky nekončí, v práci zde budou pokračovat i následující týden, a to například při odklízení klestí z lesa na Bílém kopci, kde se vysázená veliká desítka z modřínů na počest stoletého výročí založení Československa promění ve stovku.
Vedle práce mají dobrovolníci též dostatek volného času, který mohou využít k různým volnočasovým aktivitám ať už v Harrachově, nebo blízkém okolí. Letošní účastníci workcampu z Belgie, Ruska, Portugalska, Turecka, Srbska a Španělska se také zapojili do turnaje v nohejbale, který probíhal poslední červencový víkend na hřištích nad starým kinem. Zapojením do místních akcí mají dobrovolníci unikátní příležitost poznat blíže českou kulturu, místní sportovce či lokální řemeslníky.
Podrobnější zprávu, co se podařilo nebo co třeba naopak pro další roky zlepšit, připravíme pro čtenáře Harrachovského zpravodaje po skončení workcampu a bude v obsahu příštího vydání.

D. Hloušek

POZVÁNKA

Srdečně vás zveme na oslavu

190.VÝROČÍ POSVĚCENÍ kostela sv. Václava v Harrachově

19.srpna 2018

17,00 slavnostní Mše svatá

18,00 "Přiďte pobejt"
sousedské posezení
s poudačkami p. řídícího J.Buchara

volné umělecké ochotnické sdružení MONTALBAN
vás zve na pásmo krkonošských poudaček

Přiďte pobejt
aneb Pocta Janu Bucharovi

u kostela sv. Václava v Harrachově
v neděli 19. srpna 2018
od 18.00 (po slavnostní mši)

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ
jeho výtěžek bude věnován na pořízení kostelních zvonů

Někdy nehouká sanitka, ale přilétá vrtulník

Přemýšlíte někdy, jak se záchranáři dostanou do těžce přístupného terénu bez cest a silnic? Nebo proč k „obyčejné“ mrtvici letí vrtulník? Letecká záchranná služba je nedílnou součástí zdravotnické záchranné služby. V České republice funguje v současné době deset středisek, odkud vzlétá vrtulník k záchraně života, sídlo liberecké letecké záchranky je na letišti Liberec. Vrtulník Kryštof 18 (jméno dostal podle sv. Kryštofa, patrona poutníků, řidičů, letců či leteckých záchranářů, číslo 18 je pořadové číslo vzniku LZS Liberec v tehdejším Československu) zasahuje především na území Libereckého kraje a je provozován pouze ve dne.

Stejně jako záchranáři pozemní, i letečtí jsou řízeni dispečinkem. Ten je podle potřeby vysílá buď k zásahům do nepřístupného terénu nebo k pacientům, kteří vyžadují co nejrychlejší transport do nemocnice. To může být právě příklad oné mozkové mrtvice, kdy je nutné, aby se pacient na ošetření do iktového centra dostal co nejdříve tak, aby byly maximálně sníženy možné následky.

Výzva ke vzletu vždy přichází ze zdravotnického operačního střediska, které vysílá adekvátní pomoc na místo události na základě vyhodnocení informací od volajícího. Již během hovoru s volajícím upozorní operátoři posádku na připravovaný vzlet. Pilot s mechanikem startují motory vrtulníku, poté nastupuje lékař a záchranář s podrobnými informacemi a během dvou minut odlétají. Na místě zásahu pilot s pomocí celé posádky vybere nejvhodnější místo k přistání. Záchranáři ošetří pacienta a lékař rozhodne o způsobu transportu a směřování do zdravotnického zařízení. V případě transportu pacienta do Krajské nemocnice v Liberci přistává vrtulník na nově vybudovaném heliportu přímo v areálu nemocnice, kde je pacient předán zasahující posádkou vrtulníku přímo ošetřujícímu týmu.

Při zásazích s využitím podvěsu LZS Liberec úzce spolupracuje s Horskou službou Jizerské hory a Krkonoše. Od roku 2005 létají záchranáři moderním dvoumotorovým vrtulníkem EC 135 T2, který je pro záchranné činnosti využíván po celé Evropě. EC 135 T2 je dvoumotorový vrtulník, s cestovní rychlostí asi 230 km/h (maximální 287 km/h). Zdravotnická zástavba vrtulníku je upravena pro tři až čtyři členy posádky a jednoho pacienta. V tomto složení posádky a s daným zdravotnickým vybavením je vrtulník schopen letět přibližně 1,5 hodiny, což je to zhruba cesta do Prahy a zpět s rezervou pro další zásah v Libereckém kraji.

Kontakt na ZZSLK:
Klášterní 954/5
460 01 Liberec 1-Staré Město
Telefon na tiského mluvčího:
Michael Georgiev: 601 086 889
Telefon: 485 218 511
E-mail: info@zzslk.cz

Miloslav Roček: Více než 70 % Čechů nepozná příznaky mozkové mrtvice

Hlavním tématem červencového čísla Harrachovského zpravodaje byla kampaň s názvem Čas je mozek. S touto kampaní byl spojený charitativní běh, do kterého se na podporu boje proti cévní mozkové příhodě, krom lékařů, vrhlo i několik Harrachováků. Proto se v této souvislosti nabídla možnost udělat rozhovor s prof. MUDr. Miloslavem Ročkem, CSc., FCIRSE, EBIR, který je jednou z největších českých kapacit v oboru intervenční radiologie. V současné době působí jako přednosta Kliniky zobrazovacích metod 2. LF UK a FN Motol v Praze. Je hlavním řešitelem četných grantů, 135 publikací a velkého počtu přednášek na mezinárodních konferencích. Stál také u zrodu komplexních cerebrovaskulárních center, kdy se podílel na udílení akreditací jednotlivým pracovištím. Tím velmi významně přispěl k výraznému zlepšení péče o pacienty s cévní mozkovou příhodou. Rozhovor s panem profesorem byl tak zajímavý a obsáhlý, že jsme ho nakonec museli rozdělit na 2. části. A druhou část si můžete přečíst níže. Tam se například dozvíte, jak probíhá léčba po mozkové mrtvici, na jaké úrovni fungují specializovaná pracoviště na léčbu mozkové mrtvice v ČR, zda člověk po prodělané mrtvici může žít normální život, nebo ho čekají nějaká omezení.

Pane profesore, jsou mozkovou mrtvicí více postižené ženy, nebo muži? A proč?
85 % případů cévní mozkové příhody (dále pouze CMP) se vyskytuje u osob starších 45 let, převážně u mužů. U mužů je riziko mrtvice 1,25krát vyšší než u žen. Ale POZOR – až 60 % případů CMP u žen končí smrtí. Je to často dáno hormonálním zatížením žen (porod, přechod, léčba hormonální terapií, antikoncepce).

Bohužel mozková mrtvice se nevyhýbá, jak již bylo zmíněno v minulém čísle zpravodaje, ani mladým lidem. Jak je to třeba u žen, které chtějí po mozkové mrtvici otěhotnět?
Plánované mateřství po cévní mozkové příhodě je možné, bude ale pro maminku riskantní. Proto je vhodné poradit se nejprve s gynekologem a neurologem, kteří také doporučí příslušná vyšetření. Těhotenství je rizikové jak pro maminky, které prodělaly mrtvici, tak pro ty, které postihla tzv. malá mrtvice.

Dokonce jsem četla příběh dívky, kterou mozková mrtvice postihla v jejích pouhých čtyřech letech…
Mozkové příhody postihují stále více mladší věkové skupiny, vzácností tak nejsou ani příhody u pacientů mezi 30.–40. rokem života. Může postihovat i malé děti a též děti před narozením.

Jak probíhá léčba po mozkové mrtvici v ČR? Fungují zde v tomto směru nějaká specializovaná pracoviště? A pokud ano, na jaké úrovni jsou v porovnání s jinými evropskými státy?
V ČR existuje velmi kvalitní síť specializovaných center pro léčbu mrtvice. Díky tomu se zvyšují šance pacientů na včasnou odbornou péči, která jim může zachránit život, nebo alespoň zmírnit následky onemocnění. Úspěšnost léčby je vždy závislá na době, za kterou se pacient dostane k odborníkům. Pokud proběhne přibližně do jedné hodiny od ohlášení prvních příznaků, je zde dokonce 70% šance na úplné zotavení. Každá hodina navíc ale může znamenat další trvalé následky. Pokud u někoho rozpoznáte příznaky mrtvice, nevozte dotyčného do nemocnice autem, ale raději vždy zavolejte záchrannou službu. Dispečer na lince 155 se postará o okamžitý výjezd sanitky, ta na místo dorazí během několika minut a pacienta okamžitě naloží. Přítomný lékař poté na základě rychlého vyšetření rozhodne, do kterého ze specializovaných center bude pacient převezen a poskytne mu také kvalifikovanou první pomoc. V současné době existuje v České republice celkem 45 vysoce specializovaných center – 13 cerebrovaskulárních a 32 iktových.
K léčbě ischemické mozkové příhody (způsobené ucpáním cévy) se dlouhodobě používá tzv. trombolýza. Pacientovi je nitrožilně podán lék na rozpuštění krevní sraženiny a opětovné zprůchodnění cévy. Trombolýzu provádí neurolog a je možné ji zahájit maximálně 4,5 hodiny od vzniku příznaků. Nejnovější metodu léčby ischemické mozkové příhody, mechanickou trombektomii, je možné využít u pacientů s nejzávažnějšími mrtvicemi do 6 hodin po projevu prvních příznaků nemoci. Ve výjimečných případech je léčba možná a prospěšná až do 24 hodin od vzniku příznaků. Mechanická trombektomie je prováděna intervenčním radiologem, který vpichem do třísla zavede vodící drát a katetr do postižené mozkové tepny. Mikrokatetr prorazí krevní sraženinu, načež se rozvine speciální síťka, která sraženinu zachytí, a lékař ji tak může vytáhnout z těla ven. Vedle toho, že mechanická trombektomie prodlužuje interval mezi nástupem mrtvice a zahájením léčby, dovoluje odstranit i větší sraženinu, kterou by se pomocí trombolýzy nepodařilo rozpustit. Dlouhodobě v léčbě ischemické CMP jsme v Evropě v počtu systémových trombolýz a mechanických trombektomií na milion obyvatel na druhém místě. Léčba hemoragická mrtvice, která způsobuje krvácení do mozku, je založena na ošetření zdroje a příčiny krvácení – lékaři

provádí operaci výdutě, léčí vysoký krevní tlak a následný otok mozku.

Může se vůbec člověk po mozkové mrtvici vrátit do svého původního životního stylu – v případě, že se jedná o sportovně založeného jedince? Nebo je mu aktivní život po této události zcela zapovězen?

Návrat do normálního života není jednoduchý, ale ani nemožný – záleží na tom, jak velké následky mrtvice zanechala. Základem prevence další mozkové příhody je zdravá racionální výživa. Existují vědecké důkazy o preventivním účinku tzv. stravy středomořského typu s dostatkem zeleniny, ovoce a ryb. Bezprostředně po mrtvici je pro dobrou a rychlou regeneraci organismu nutný dostatečný příjem vitaminů s antioxidačním účinkem – například C, E a také vitaminy B komplexu. Neméně důležité jsou bílkoviny, které lze nalézt v mase a mléčných výrobcích, rostlinné bílkoviny se pak ukrývají i v luštěninách nebo v sóje. Správně sestavený jídelníček by také neměl postrádat potraviny bohaté na zdravé tuky (hlavně ořechy, semínka, mořské ryby), které mimo jiné udržují normální hladinu cholesterolu v krvi. Myslete i na dostatečný příjem vlákniny pro podporu správného zažívání. K bohatým zdrojům vlákniny patří například ovesné vločky, zelenina nebo celozrnné pečivo. Sacharidy, důležité pro dostatek energie, tělo získává třeba z ovoce, medu ale i z brambor nebo rýže. Riziko mozkových příhod výrazně snižuje kyselina listová. Je obsažena v listové zelenině, játrech nebo kvasnicích, kde ji ale během vaření většinu zničíme. Stejně tak neopomíjejte potraviny, které působí příznivě na cévy. Řadí se k nim například pohanka, která díky vysokému obsahu rutinu dokáže udržovat cévy pružné a pomáhá bránit tvorbě krevních sraženin. Mnoho dalších surovin zase působí blahodárně na krev – třeba česnek nebo skořice snižují krevní srážlivost. S návratem do zaměstnání může lidem po mozkové příhodě pomoci ergoterapeut, který má na starosti nejen nalezení nové smysluplné aktivity nebo uplatnění, ale také zařazení člověka zpět do normálního života. V praxi to znamená, že postiženého naučí, jak zvládat běžné situace, nebo mu poradí, jaké pomůcky používat, aby kompenzoval svůj handicap. Nové zaměstnání lze pak nalézt prostřednictvím Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Vhodnými sportovními aktivitami mohou být spíše ty lehce až

středně náročné, jako je plavání, nordic walking, jízda na kole, jóga nebo tai-či. Dostačující jsou ale i obyčejné procházky rychlou chůzí – nejméně 45 minut třikrát týdně.

Mezi základní pravidla sportu po mozkové mrtvici:

- nepřetěžujte se
- nepřeceňujte své síly
- během tréninku si dělejte přestávky a po něm si řádně odpočiňte
- v horkých dnech se sportu vyhněte nebo se přesuňte do klimatizovaných prostor
- nezapomínejte doplňovat tekutiny

Dovolená by měla být spíš odpočinková a měla by probíhat v maximálním klidu. Před cestou je důležité probrat možná rizika s ošetřujícím lékařem, a to zejména tehdy, je-li cílovou destinací oblast s extrémními teplotami. Letecká doprava je vhodná až po 3 měsících od příhody. Mrtvice většinou nepostihuje schopnost pohlavního života, může ale vyvolat psychický blok, který stojí za sníženou sexuální touhou. Se svými pocity by se člověk neměl zdráhat svěřit svému partnerovi, případně odborníkovi a hledat vhodná řešení.

Problémy, které se mohou vyskytnout u žen:

- snížená citlivost v oblasti pochvy a klitorisu
- snížená vlhkost pochvy
- problémy dosáhnout orgasmu
- ztráta sexuální touhy
- Problémy, které se mohou vyskytnout u mužů:
- poruchy nebo ztráta erekce
- snížená citlivost penisu
- poruchy nebo ztráta ejakulace
- ztráta sexuální touhy

Jak dlouho trvá zotavování z mozkové mrtvice? A může člověk s prodělanou mozkovou příhodou počítat s tím, že se u něho může objevit opakovaně?

Jednou z nejdůležitějších věcí po mozkové příhodě je včasná rehabilitace. Čím dříve bude zahájena, tím spíše se podaří zmírnit následky onemocnění. Dokonce i v případě, kdy postižený zůstává v bezvědomí, se rehabilitační tým stará o postupné rozhýbávání jeho končetin a provádí stimulaci vjemů (čichu, hmatu atd.). Na samotné terapii se velmi často podílí hned několik odborníků – nejčastěji je to fyzioterapeut, logoped a psycholog. K dispozici bývá také ergoterapeut, specialista, který usiluje o navrácení nemocného do běžného života a pomáhá mu s nácvikem soběstačnosti. Zotavení z mrtvice může nastat během několika týdnů, častěji jde ale o dlouhodobý proces, který vyžaduje trvalé rehabilitační úsilí po několik měsíců nebo i po celý život. Nejen člověk zasažený mrtvicí, ale i jeho nejbližší okolí (manžel, děti apod.) se musí naučit s postižením žít. Pouze vyrovnaný a spokojený člověk bude mít dostatek energie na to, aby ji mohl věnovat svému blízkému, jehož potkala mrtvice. Současně je třeba mít na paměti, že již prodělaná mozková příhoda ještě zvyšuje riziko, že udeří znovu. Proto by člověk po mrtvici měl dodržovat zásady zdravého životního stylu – vyvarovat se nadměrného pití alkoholu, nekouřit, poctivě odpočívat a vyhýbat se stresu.

Existují v ČR nějaké organizace, které umí pomoci pacientům s prodělanou mozkovou mrtvicí?

Ano, existují. U těchto vybraných organizací se lze obrátit s žádostí o pomoc:

CEREBRUM – sdružení osob po poranění mozku a jejich rodin
www.cerebrum2007.cz

Ictus o. p. s – obecně prospěšná společnost pomáhající lidem postiženým mrtvicí při návratu do plnohodnotného života
www.ictus.cz

ERGO Aktiv, o. p. s. – organizace, která vznikla jako reakce na nevyhovující situaci v řešení následné péče o pacienty po prodělané cévní mozkové příhodě
www.ergoaktiv.cz

SONS – Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR
www.sons.cz

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (NFOZP) – zabývá se problematikou zaměstnávání zdravotně postižených osob
www.nfozp.cz

Lenka Skrbková

LETNÍ HUDEBNÍ PODVEČER

V HARRACHOVĚ

V parku u Městského úřadu

24. 8. 2018 od 17 hodin

VSTUP ZDARMA

K pohodě pátečního podvečera zahraje

HUDEBNÍ DUO ÚŽAS

Hudebníci Katka a Ríša z kapely Volupsie

V případě nepříznivého počasí se koncert nekoná.

SRPEN 2018

KINO JAS

SRPEN 2018

JÁRY CIMRMANA TANVALD

MRAKODRAP
1. 8. ST 19 HODIN

Americký akční film. **Dwayne Johnson** vyráží do smrtonosné pasti, aby v ní přežil skleněné peklo a zachránil svou rodinu.

Vstupné : 120 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 103)**

ÚŽASŇÁKOVI 2
3. a 4. 8. PÁ – SO 17 HODIN

Americký animovaný rodinný film studia **Disney - Pixar.** Další příběh povedené rodinky superhrdinů.

ČESKÉ ZNĚNÍ **Vstupné : 110, 130 Kč**
Mládeži přístupný **(ČV – 110)**

MISSION: IMPOSSIBLE – FALLOUT
3. a 4. 8. PÁ – SO 19 HODIN

Americký akční thriller. Další napínavé dobrodružství agenta Ethana Hunta. V hlavních rolích **Tom Cruise**, **Alec Baldwin** a **Simon Pegg.**

Vstupné : 130 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 120)**

MAMMA MIA! HERE WE GO AGAIN
8. 8. ST 19 HODIN

Americký muzikál. Největší letní filmová pohoda se vrací! Pohádkový řecký ostrov a nesmrtelné písničky skupiny **ABBA** nikdy nezklamou. V hlavních rolích **Meryl Streep**, **Amanda Seyfried** a **Pierce Brosnan.**

Vstupné : 130 Kč
Mládeži přístupný **(T – 114)**

ÚŽASŇÁKOVI 2 (3D)
10. a 11. 8. PÁ – SO 17 HODIN

Americký animovaný rodinný film studia **Disney - Pixar.** Další příběh povedené rodinky superhrdinů.

ČESKÉ ZNĚNÍ **Vstupné : 130, 150 Kč**
Mládeži přístupný **(ČV – 110)**

MEG: MONSTRUM Z HLUBIN
10. a 11. 8. PÁ – SO 19 HODIN

Americký akční sci-fi thriller. Smlsni si. Statečný kapitán bojuje v podmořských hlubinách s nebezpečným predátorem. Jde opravdu o pravěkého megalodona?
V hlavní roli **Jason Statham.**

Vstupné : 110 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 113)**

TEMNÉ SÍLY
15. 8. ST 19 HODIN

Americký sci-fi thriller. Nebezpečný virus zabije 98 % dětí v Americe. Zbytek přeživších dětí objeví u sebe superschopnosti, kvůli nimž jsou umístěny do internačních táborů. Napínavý příběh začíná.

Vstupné : 120 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 104)**

PŘÍBĚH KOČEK
17. a 18. 8. PÁ – SO 17 HODIN

Čínský animovaný rodinný film. Veselý příběh koček a jejich přátel. Dobrodružství může začít.

ČESKÉ ZNĚNÍ **Vstupné : 120 Kč**
Mládeži přístupný **(ČV – 105)**

KINO JAS
Járy Cimrmana Tanvald
3D – Cinema

Program

SRPEN 2018

Předprodej v pokladně kina nebo možnost rezervace na odkazu www.tanvald.cz nebo www.disdata.cz.

EQUALIZER 2
17. 8. PÁ 19 HODIN

Americký akční thriller. **Denzel Washington** se vrací jako bývalý člen speciální jednotky, aby bojoval za spravedlnost pro ty, kteří už ztratili veškerou naději.

Vstupné : 120 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 105)**

ŠPIÓN, KTERÝ MI DAL KOPAČKY
18. 8. SO 19 HODIN

Americká akční komedie. Bláznivý příběh dvou kamarádek, které se nevědomky zapletou do mezinárodního spiknutí.
Film se natáčel i v ČR.
V hlavních rolích **Mila Kunis** a **Kate McKinnon.**

Vstupné : 110 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 117)**

MISS HANOI
22. 8. ST 19 HODIN

České kriminální drama. Napínavé pátrání po vrahovi v malém příhraničním městečku. V hlavních rolích **Ha Thanh Špetlíková** a **David Novotný.**

Vstupné : 120 Kč
Přístupné od 12 let **(100)**

HOTEL TRANSYLVÁNIE 3: PŘÍŠEROZNÍ DOVOLENÁ
24. a 25. 8. PÁ – SO 17 HODIN

Americký animovaný rodinný film. Další příběh oblíbené rodinky strašidel, tentokrát napínavý příběh na výletním parníku.

ČESKÉ ZNĚNÍ **Vstupné : 100 Kč**
Mládeži přístupný **(ČV – 87)**

JAN PALACH
24. a 25. 8. PÁ – SO 19 HODIN

Nový český film **Roberta Sedláčka** podle scénáře **Evy Kantůrkové.** Příběh studenta, který se v roce 1969 upálil na protest proti sovětské invazi do Československa.
V hlavních rolích **Viktor Zavadil** a **Zuzana Bydžovská.**

Vstupné : 110 Kč
Přístupné od 12 let **(T – 120)**

SLENDER MAN
29. 8. ST 19 HODIN

Americký horor. Záhadné zmizení jedné středoškolačky. Může za tím být tajemný Slender Man?

Vstupné : 120 Kč
Mládeži nepřístupný **(T – 95)**

PŘÍBĚH KOČEK
31. 8. a 1. 9. PÁ – SO 17 HODIN

Čínský animovaný rodinný film. Veselý příběh koček a jejich přátel. Dobrodružství může začít.

ČESKÉ ZNĚNÍ **Vstupné : 110 Kč**
Mládeži přístupný **(ČV – 105)**

KRYŠTŮFEK ROBIN
31. 8. a 1. 9. PÁ – SO 19 HODIN

Americký dobrodružný film studia **Disney.** Dřív nebo později vás minulost dožene. Kryštůfek Robin je už dospělý muž, který se opět setká s Medvídkem Pú a začne další dobrodružství.
V hlavní roli **Ewan McGregor.**

Vstupné : 120 Kč
Mládeži přístupný **(T – 105)**

DNE 28. 06. 2018 V 13:11 HODIN

byl jednotce krajským operačním a informačním střediskem (dále pouze KOPISem) vyhlášen poplach:
technická pomoc, odstranění stromu, Harrachov, Nový Svět, strom přes komunikaci, kmen zapřený přes skálu, částečně průjezdné. Jednotka vyjela na místo události s CASem 24 v počtu 1+4. Při příjezdu na nahlášené místo události na silnici I/14 směr Vilémov se zde žádný strom nenacházel. Jednotka proto jela dál směrem na Vilémov. Cca 1,5 km pod původně nahlášeným místem události (staničení č. 14-065P v k. ú. Dolní Rokytnice) byl nalezen na komunikaci spadlý přeražený strom. Jednalo se o 1 ks zlomeného smrku, který ležel podél svodidel komunikace I/14. Komunikace byla průjezdná pouze v jednom pruhu. Pádem stromu byl poškozen záchytný systém – ocelové svodidlo. Strom byl poté rozřezán a odstraněn mimo komunikaci. V průběhu odstraňování stromu přijela na místo události jednotka HZS PS Tanvald, která po zjištění skutečnosti odjela nazpět na základnu. Totéž učinila i hlídka OO PČR Harrachov, která na místo přijela. Při likvidaci stromu byla členy jednotky kyvadlově řízena doprava. Komunikace byla uklizena a zprůjezdněna v celé šíři. Pak se jednotka vrátila na základnu.

DNE 6. 7. 2018 V 10:17 HODIN

byl jednotce KOPISem vyhlášen poplach:
CAS 24, dopravní nehoda, vyproštění osob, Kořenov, Dolní Kořenov, čp. 1336 U Čerta, osobní automobil mimo vozovku pod silnicí. Jednotka vyjela v počtu 1+3. Při příjezdu se na místě události nacházela jednotka HZS PS Tanvald, JSDHO Desná v J. h., vozidla zdravotnické záchranné služby, vrtulník liberecké záchranné služby (dále pouze LZS) a hlídka OO PČR Harrachov.
Na místě události (pod křižovatkou komunikace k čp. 376 se silnicí I/10) pod silnicí I/10 byl 1 havarovaný osobní automobil značky Daewoo Matiz. Ve vozidle se nacházel zraněný řidič. Nikdo jiný ve vozidle zřejmě necestoval. Členové jednotky odpojili akumulátor vozidla a asistovali při vyproštění zraněné osoby z vozidla a při transportu zraněné osoby do vrtulníku LZS. Na místo přijela služba kriminální policie. Poté se jednotka na pokyn velitele zásahu vrátila na základnu.

DNE 10. 07. 2018 V 16:44 HODIN

byl KOPISem vyhlášen poplach:
technická pomoc, odstranění nebezpečných stavů, Harrachov Ryžoviště.
Jednotka vyjela na místo události s CASem 24 v počtu 1+3. Při příjezdu na nahlášené místo události se na místní komunikaci nacházely 2 ks zlomeného smrku, které ležely na komunikaci. Komunikace byla průjezdná pouze v jednom jízdním pruhu. Stromy byly po zdokumentování stavu rozřezány a odstraněny mimo komunikaci. Při likvidaci stromů byla členy jednotky kyvadlově řízena doprava. Komunikace byla uklizena a zprůjezdněna v celé šíři. Pak se jednotka vrátila na základnu.

Autor zpráv Michal Bartoš

Dotace z Libereckého kraje pro JSDHO Harrachov

Zastupitelstvo Libereckého kraje rozhodlo na svém zasedání dne 29. 5. 2018 o poskytnutí účelové dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje, programu č. 1.1 Podpora jednotek požární ochrany obcí Libereckého kraje, na výdaje na zvýšení nebo udržení akceschopnosti JSDHO Harrachov ve výši 43 034,50 Kč (50% podíl Libereckého kraje, 50% podíl města Harrachov).
Jedná se o finanční prostředky, které byly použity na nákup osobních ochranných prostředků PO (zásahové oděvy, zásahové boty, ochranné přilby, polohovací opasky, zásahové rukavice, kukly) sloužících k doplnění, především pro možné nově přijaté členy JSDHO Harrachov. JSDHO Harrachov je zařazena do kategorie JPO II/1 + JPO V a je mj. předurčena k zásahům u dopravních nehod a živelným pohromám.

Dále Zastupitelstvo Libereckého kraje rozhodlo na svém zasedání dne 29. 5. 2018 o poskytnutí účelové dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje, programu č. 1.3 Dotace obcím Libereckého kraje na činnost JPO II, na výdaje na vytváření pracovních míst s pracovní náplní obsahující službu v jednotce SDH kategorie JPO II a jejich finanční zajištění ve výši 200 000 Kč (69,93% podíl Libereckého kraje, 30,07% podíl města Harrachov).
Jedná se o finanční prostředky, které jsou použity na vytvoření 1 pracovního místa s pracovní náplní obsahující službu v jednotce SDH kategorie JPO II a jeho finančního zajištění z důvodu zvýšení akceschopnosti jednotek požární ochrany kategorie JPO II obcí Libereckého kraje.

Michal Bartoš

KRNAP

„Borůvkové opatření“ letos poprvé platit nebude

Správa Krkonošského národního parku 17 let po sobě omezovala z důvodu ochrany přírody vstup do některých oblastí v Krkonošském národním parku. Situace v posledních dvou letech ukázala, že dříve negativní jev – masivní sběr borůvek – už pominul. Není tedy nadále nutné speciálním opatřením zpřísňovat omezení platná v zákoně o ochraně přírody a krajiny. Nadále bude platit zákaz vstupu do volného terénu pouze v 1. zóně KRNAP. V loňském roce skončila platnost posledního opatření obecné povahy č. 1/2015, které omezovalo přístup veřejnosti do některých lokalit Krkonošského národního parku a které reagovalo na dřívější masivní devastaci Krkonoš „profesionálními“ sběrači borůvek. S ohledem na dramatický pokles počtu přestupků, tak Správa KRNAP nebude pokračovat v prodlužování daného omezení a nadále bude spoléhat pouze na omezení vycházející z platného zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.
Tento zákon zakazuje vstup mimo značené cesty v 1. zóně KRNAP. Vzácné lokality jako například Labská louka, Kotel, Labský důl, Černohorské rašeliniště, Úpské rašeliniště, Obří důl, Studniční a Luční hora tak jsou pochopitelně nadále nepřístupná a chráněná tímto zákonným omezením. Strážci KRNAP nadále budou tyto lokality bedlivě hlídat a případné přestupky okamžitě řešit. Ukončením platnosti „borůvkového opatření“ tak bude legální sbírat borůvky například na Světlé, Pomezním nebo Lesním hřebeni.

Mgr. Radek Drahný

První letní soustředění

První letní soustředění úspěšně proběhlo jak jinak než ve Starých Splavech v pensionu Nový mlýn. V seznamu běžkyň se objevilo pouze jedno nové jméno – Amálka Jeníková a také jsme přivítali jednoho skokana – Hynka Dostalíka. Realizační tým byl ve složení Eliška Krčková, paní Vaněčková a já. Dopravu nám opět zajistil David sport. Řídil nám blízký řidič, ale také závodník Roman Soldát. Běžci (a skokan) děkují.
Vše, včetně sportovní přípravy, proběhlo v pohodě a bez zdravotních problémů. Počasí na jedničku a čisté jezero umožnilo každodenní koupačku. Střídal se běh po lesních stezkách s písčitými trasami, obdobně náročná byla i jízda na kolech. Nezahálely ani kolečkové brusle. Pozornost jsme zaměřili na obratnost, sílu i hry. Režim nabízel střídavě vytrvalostní zaměření, druhý den rychlostní.
Po večeři nastala individuální příprava kupř. na kolečkových lyžích. V této disciplíně jsme všichni ocenili profesionální přístup Elišky k ukázce i teoretickému výkladu.

Závěr proběhl ve znamení vyhlášení nejlepších ve třech disciplínách:
- běžecký test na okruh 1 400 m se vydali starší 4x, mladší 3x, přípravka 2x. Trasu si vyzkoušeli poprvé na zahájení a čas se sčítal se závěrečným.
- vytrvalostní běh na 13 km s hromadným startem, nejlepší čas 1:03,112, přípravka 1:54,02
- triatlon – plavání a běh ve vodě + kolo a běh, žactvo 200 m, 4,5 km a 3,5 km, přípravka 100 m, 2 km a 1,5 km

Další akce:
- 2. soustředění v Harrachově se zaměří především na využití nového areálu Hraběnka v Jilemnici a na terény v Jizerkách
- 27. ročník Krakonošova běhu – 23. září 2018

Školní docházku ukončili Nella Benešová a Matěj Moravec. Nella složila úspěšně přijímačky na gymnázium v Jilemnici a bude se věnovat biatlonu. Matěj bude studovat na průmyslovce v Liberci a chce se věnovat především alpskému lyžování a golfu. Oběma přejeme úspěchy ve škole i ve sportu a děkujeme jim za důstojnou reprezentaci.

S profesionálním sportem se loučí náš odchovanec Dušan Kožíšek. Jeho lyžařské počátky na harrachovských tratích sahají do roku 1991. Ty nejúspěšnější zmiňujeme v dodatku.

Petr Kožíšek,
narozen 25. dubna 1983. Největším úspěchem je bronzová medaile ve sprintu dvojic na Mistrovství světa 2005 v Oberstdorfu (společně s Martinem Koukalem) a stejné umístění na mistrovství světa 2004 v Sapporu (s Milanem Šperlem). Startoval také na olympijských hrách v letech 2008, 2010 a 2014, opět nejlepšího výsledku dosáhl ve sprintu dvojic, kdy s Martinem Koukalem obsadili bodované 6. místo.

Venca Čuřík

Milí čtenáři a přátelé harrachovské knihovny, čas si uhání dopředu a máme tu poslední měsíc prázdnin. Jsem moc ráda, že vám mohu už přes rok dělat radost novými knihami, a pokud máte nějaké návrhy na nové knihy, prosím pošlete mi je na e-mail: knihovna@harrachov.cz.
Děkuji.

Inspirovat se novými koupenými knihami můžete na oficiálních webových stránkách knihovny: www.knihovna.slunicko.net

UPOZORNĚNÍ

30. 7. – 6. 8. 2018 – čerpání řádné dovolené

9. 8. 2018 – knihovna uzavřena z důvodu návštěvy lékaře

PRO DOSPĚLÉ ČTENÁŘE

Dolores Redondo – Toto všechno ti dám

Mezinárodní bestseller o tajemstvích a lžích jednoho muže, které přivedou jeho partnera do podivného domu plného cizinců. Když se spisovatel Manuel Ortigosa dozví, že jeho manžel Álvaro zemřel při dopravní nehodě, je to pro něj zdrcující zpráva. Ale není poslední. Po příjezdu do Galicie, kde Álvaro zemřel, zjistí, že policie případ rychle uzavřela jako tragickou nehodu. Tam se také dozví, že Álvaro před ním skrýval tajemství a že muž, s kterým žil patnáct let, není tím, za koho ho považoval. Snaha odhalit Álvarovu minulost Manuela zavede až do srdce jedné z nejmocnějších galicijských rodin, která si přísně střeží své soukromí.

Dominika Gawliczková – Dominika na cestě jižní Amerikou

Velká cesta malé motorkářky. Metr a půl vysoká Dominika s ještě menší motorkou se vydává sama napříč Jižní Amerikou. Setkává se s padouchy i vzteklými psy, s poruchou i nemocnicí. Být to fikce, čtenář by si řekl, že to autor se zážitky přehnal a Dominika je neohrožená cestovatelka, kterou nic nezastaví. Ona se však bojí úplně všeho a jede dál jen proto, že si myslí, že se to zlepší. Nezlepší. A čím hůř je, tím víc je jasné, že jedinou obranou je dělat si z toho všeho srandu.

PRO MLÁDEŽ

Conne Glynn – Princezna v utajení

Která holka by se nechtěla alespoň na chvíli stát princeznou? Lottie Pumpkinová o tom ve svých představách snila mnohokrát. Pak ji osud svede do jednoho pokoje v internátní škole Rosewood s Ellie Wolfovou. Princeznou, která touží po pravém opaku – být úplně obyčejnou holkou. Zdá se, že splnit si své sny nebude nic složitého. Stačí si vyměnit role a je to!

NOVÉ KNIHY

Thriller
Preston D. – Město nekonečné noci

Psycho-thriller
Clarke L. – Stíny nad zálivem

Detektivní romány
Theils L. – Žena, po které se slehla zem
Redondo D. – Toto všechno ti dám

Krimi román
Dán D. – Cigaretka na dva tahy

Česká detektivka
Fojtová V. – Pachatelé dobra

Historický román
Černá J. – Vraždy z vášně

Sci-fi
Weir A. – Artemis

Cestopis
Gawliczková D. – Dominika na cestě jižní Amerikou

Rozhovory
Kolář P. – Labyrint pohybu

Milostný román
Cartland B. – Bohatství lásky

Dívčí román
Glynn C. – Princezna v utajení

Deník pro děti
Calonita J. – Nejlepší prázdniny na světě

Humor pro děti
Walliams D. – Nejhorší děti na světě 2

Komiks
Davis J. – Garfield král zvěřiny

SOUTĚŽ PRO DĚTI

Jelikož děti mají prázdniny, soutěže neprobíhají. Nové soutěže a aktivity se připravují na měsíc září.
Těšte se!

Příjemný srpen přeje z knihovny Kateřina Cilichová

Pár otázek pro… Lukáše Róku

Lukáši, v letošním roce jste byl jeden z aktérů dřevosochání i u nás v Harrachově. Jak jste se vůbec k dřevosochařství dostal a co Vás na tom baví nejvíce?
Pocházím z malé obce u Dvora Králové, vzniklo tam arboretum, jehož vlastník se ho rozhodl ozdobit dřevěnými sochami. Pozval pár sochařů, kteří tam týden vytvářeli sochy. Líbilo se mi je sledovat a vzhledem k tomu, že táta pracoval celý život v lese, mám ke zpracování dřeva odmala dobrý vztah. Sám v současné době pracuji v těžbě v lese a sochání mám spíš jen jako koníček. Kluci v arboretu byli moc fajn, nebyl problém se s nimi dát do řeči. Vyptával jsem se, jak to dělají, na co si dávají pozor a kde prostě jen tak říznou. Ze začátku to byly z mé strany spíš pokusy, nějaké houby a jednoduchá zvířata, ale pod vedením zkušených sochařů to šlo docela dobře. Nejvíc mi pomohl Tibor Matúz a Jožka Indra, kteří byli také účastníky harrachovského sochání. Když kluci z arboreta odjeli, pokoušel jsem se dál o nové sochy, dostal první zakázku na vodnické posezení a povedlo se. Dodnes je součástí stezky v lese u Dvora Králové. Ve svém novém koníčku jsem našel nejen zálibu na celý život, ale přivedl mě k partě lidí, kterých si nesmírně vážím. Tohle se odehrálo na jaře 2009. Tibor mi pak vyjednal mou první účast na sochařském sympoziu v Desné. Tam už jsem patřil mezi ně. Vyřezal jsem Stromovouse a byl hrozně šťastný, že se v aukci na konci akce prodal. Lidé se o mě začali zajímat, přišly další zakázky a už to jelo. Sochám už skoro deset let. Ze Dvora Králové jsem se přestěhoval na Smržovku, kde žiji a mám rodinu. Je tu mnohem víc příležitostí a mentalita lidí je k nákupu dřevěných soch víc nakloněná. A co mě na tom nejvíc baví? Asi proměna dřeva v něco nového, co se lidem líbí.

Foto: D. Hloušek

Harrachov nebyl jediným místem, kde jste svůj um s pilou předvedl. Při jakých jiných příležitostech Vás můžeme vidět a je možno si u Vás nechat vyrobit sochu ze dřeva na přání?
Za deset let jsem se účastnil už několika dřevosochání. Každý ročník jezdím do Desné. Několikrát jsem byl v Novinách pod Ralskem, pak ve Šťastné zemi v Radvánovicích. Účastním se i jednodenních akcí, většinou je to v rámci městských slavností. Pořadatelé chtějí ukázat lidem, jak vzniká dřevěná socha a je to docela oblíbená podívaná. Byl jsem takhle už v Rychnově u Jablonce nad Nisou nebo v Novém Městě pod Smrkem. Poslední akce byla v mém rodišti, ve Vítězné u Dvora Králové.
Sochu si u mě samozřejmě objednat můžete, mám webové stránky, kde je archiv všech mých soch (www.drevorezyroka.com). Nejlepší je si stránky prohlédnout a pak dorazit s jasnou představou. Nebráním se ale ani ničemu novému.

Která socha pro Vás byla nejtěžším oříškem a kterou jste třeba vyráběl nejdéle? A jaké dílo Vám naopak dělalo radost tvořit?
Asi nejtěžší socha byla pro klienta v Kořenově. Chtěl vyřezat z rostlého kmenu Krakonoše. Měla to být třímetrová socha a já v té době neměl ještě tolik zkušeností s vyřezáváním postav. Ale dobře to dopadlo. Socha se líbila. Nepamatuji si, která socha mi trvala nejdéle, ale většinou jsou to větší sochy – lavice, velké postavy. Radost mám z každé sochy, která se novému majiteli líbí.

Když bych si u Vás chtěla nechat vyrobit nějaký dřevosochařský výrobek, z jakého dřeva by to mělo být? A čím pak toto dílo ošetřit, aby mi vydrželo co nejdéle krásné?
Vyřezává se většinou z listnatých stromů, těch tvrdších – jasan, buk, dub. To je na sochy asi nejvhodnější dřevo a víc vydrží. Oblíbená je i lípa, ale ta je spíš pro dlátkaře a do interiérů. Aby socha vydržela, je základ ji pořádně ošetřit. Ideálně něčím proti plísním a pak ji napustit. Na mořidlech nebo barvách by se nemělo šetřit. Čím kvalitnější, tím lepší. Socha víc vydrží. Je ale nutné si uvědomit, že stejně jako tlí dřevo v lesích, za pár let se to stane i s dřevěnou sochou. Dřevo také neustále pracuje, takže se stává, že i nejlépe ošetřená socha po nějaké době praskne.

Jak velká je konkurence v dřevosochařském oboru? Máte odhad, kolik dřevosochařů je v našem regionu? A jaké vztahy mezi vámi panují?
Myslím, že dřevosochařů je už docela dost. V našem kraji kolem třicítky, ne-li víc. Osobně se znám s kluky po celé republice, vztahy máme dobré. Mezi některými jsem našel opravdové přátele. Neřekl bych, že v tomhle odvětví je nějaký velký konkurenční boj. Každý má jiný styl a lidem se líbí pokaždé něco jiného.

Lukáše Róky se ptala Lenka Skrbková

Kostel sv. Václava v Harrachově slaví 190. výročí posvěcení

Přátelé Boží, přátelé člověka, přátelé obou,
v galaxii je planeta Země lodí, která nese stvoření na vlnách vesmíru. Na zeměkouli je pevnina lodí, která nese lidský život na vodách moří. Na zemi je málo staveb – jedněmi z nich jsou kostely, které nesou člověka a jeho duši ve vlnách času na práh věčnosti.
Lidé, kteří chtějí žít a mít život v plnosti, nastupují přicházejíce na svět i na palubu duchovních staveb – kostelů, aby měli pevnou půdu pod nohama, společenství těch, kteří s nimi plují, a zároveň s pohledem upřeným k nebi, aby mohli svůj život řídit i podle hvězd – Boha.
Při vědomí jejich potřeby a zodpovědnosti se lodím žehnalo (jako vůbec prvním dopravním prostředkům), neboť člověk dávno věděl, že na všechno sám nestačí, a tak se dovolával vyšší pomoci.
Naši otcové a matky stavěli kostely, aby měli prostory, místa, kde se budou učit vzájemné blízkosti lidské i Boží.
Původně v Harrachově stávala dřevěná kaple doložená z roku 1730. Na místě současného kostela se již od roku 1788 nacházel první kostel sv. Václava, tehdy ještě malý a dřevěný. Nynější kamenný empírový kostel byl postaven v letech 1822–1828. Posvěcení tohoto kostela 17. srpna 1828 bylo velkou událostí. Letos si tedy můžeme po 190 letech společně připomenout – rozpomenout se na smysl i poslání této stavby a události.
Každý kámen nebo každá květina, které člověk pozvedne a učiní je darem pro druhého, už nikdy nebudou obyčejným kamenem nebo obyčejnou květinou. Předkové pozvedli kámen a vystavěli kostel, jehož posláním je nést člověka blíž k člověku a společenství lidí k plnosti života na věčnosti.
A proto děkujme s vděčností za dar duchovních staveb, s vděčností za prostory, kde člověk nachází sám sebe, své místo mezi lidmi i míru plnosti života – ať již v čase, nebo na věčnosti.
Děkujme s díkůvzdáním za „naši loď“, která se znovu rozvíjí ve svém poslání i své kráse. V poslání být otevřen, spočinout, stát se pozváním. V kráse srdce – vnitřku a kráse těla – vnějšku.
Děkujme s prosbou, aby Bůh žehnal všem a člověk neškodil těm, kteří jsou vděčni, za náš kostel, za jeho poslání, za jeho krásu, za otevřenost stavby i společenství.
Děkujme s pozváním kdykoliv na chvíli spočinout na této lodi – denně bývá otevřeno, v čase bohoslužeb se nadechnout přítomnosti, velikosti a věčnosti Boží, při oslavách spočinout v přítomnosti lidí dobré vůle z blízka i z dáli.
Při 190. výroční slavnosti posvěcení kostela v neděli 19. srpna v 17:00 poděkujeme za tento dar, svěříme své touhy i starosti Bohu, pozvedneme skleničku vína na zdravý život a necháme povystoupit ty, kteří šli před námi v pásmu krkonošských poudaček. Vždyť Slunce a moudrost Nejvyššího zdokonaluje vše stvořené a přináší pohlazení duši i krásu oku.

bratr Ivo

NA POKRAČOVÁNÍ

Harrachovské názvosloví – část druhá

Jde o pokus zdokumentovat vznik některých místních názvů, popř. zachovat již takřka zaniklé. Očekáváme iniciativu dalších spoluobčanů včetně připomínek.

Harrachova cesta
Postavena 1906–7 z iniciativy hraběte Harracha. Jedna z prvních cest, jejichž účel byl v řadě úseků prvotně turistický.

Hendrychstrasse
Neboli také Plynová cesta spojující Rýžoviště s centrem obce. Jan Hendrych významný lyžařský bafuňář, dlouholetý předseda lyžařského oddílu, otec realizace přestavby rýžovištské tkalcovny na Sporthotel a německé školy na turistickou ubytovnu (nyní apartmánový dům u kostela).

Hladová cesta
Cesta k Mýtinám postavena v době I. světové války jako nouzová práce pro nezaměstnané.

Hřebínek
Zalesněné návrší dělící obě harrachovská údolí, nyní majetek obce, původně ve vlastnictví Harrachů. Název je překladem německého Kamml, ve variantní podobě kaml používán i po II. světové válce, rekreačně využíván mimo jiné bobovou dráhou.

Chudobinec
Tomuto účelu jako obecní chudobinec sloužilo čp. 202 v Zákoutí.

Jelení prameny
Oblast, kde se rozvinuly standardní běžecké tratě lyžařské federace FIS. Jeleni, kteří dali lokalitě jméno, se přesunuli do klidnějších severních hor.

Janova cesta
Zřízena před 1879 pro lesnickou exkurzi hraběte Jana Harracha.

Jedličkova vila
Postavena v letech 1923–4 podle projektu Dušana Jurkoviče pro významného lékaře, propagátora rentgenologie a péče o postižené prof. MUDr. Rudolfa Jedličku.

Jónova budka
Lovecká chatka poblíž Bílé vody postavená v roce 1969. O výstavbě rozhodl polesný Dolejší na počest jeho spolupracovníka lesníka Ladislava Jóna, úspěšného reprezentanta v běhu na lyžích.

Kacířské kameny
Skupina žulových skalek za hranicí, kde se loučili čeští bratři odcházející do zahraničí. Území směněno za Mýtiny s Polskem.

Kamenka
Lovecká chatka obnovená B. Žantou a dlouho udržovaná dalším hajným A. Kobrem na vrcholu Kamence.

Klondajk
Nově budované sídliště započaté v osmdesátých letech má oficiální název V borovicích, což byl původní název lesního oddělení. V době výstavby připomínalo rozkopané naleziště zlata.

Koruna
Objekt postavený v polovině 19. století na Sachrově kopci. Místo prvního českého plesu v roce 1905, později sloužila i jako divadlo.

Karel Dolejší
karel.dolejsi@email.cz

SRPEN

Mlhy na lukách, potocích a řekách v srpnu zvěstují trvalé počasí.
Když je v srpnu ráno hodně rosy, mají z toho radost vosy.
Teplé a suché léto přivádí za sebou mírný podzimek, tuhou zimu a nejlepší víno.
Pěkné počasí na sv. Vavřince ukazuje na pěkný podzim.

BARTOLOMĚJ SVATÝ ODPOLEDNE KRÁTÍ

Bartoloměj (24. 8.) byl jedním z dvanácti apoštolů, vlastním jménem se však jmenoval Natanael, což znamená „Bůh dal“. Bartoloměj bylo označením rodu. Skládalo se z aramejského bar, syn, a jména otce Talmai – Natanael byl tedy „syn Talmajův“.

Natanael-Bartoloměj pocházel z Galileje. Sdílel osudy ostatních apoštolů, o jeho pozdějším působení však není mnoho zpráv. Nový zákon se zmiňuje o tomto apoštolovi pouze jménem, nic neříká o jeho činech. Ve Zlaté legendě se vypráví o jeho misionářské cestě do Indie a o jeho smrti v Arménii, kde mu byla zaživa stažena kůže. Jeho stálým atributem je nůž, nástroj užitý při jeho mučení. Ve vyobrazení Posledního soudu v Sixtinské kapli drží staženou kůži v ruce (prý jde o Michelangelův autoportrét). Typická vyprávěcí témata z renesančního umění jej ukazují, jak káže, vymítá zlé duchy, křtí nebo je vlečen před správní představitele proto, že odmítá uctívat modly.

Bartolomějský svátek má významné postavení v lidové meteorologii – je přelomem mezi létem a podzimem. Kromě toho, že „Bartoloměj svatý odpoledne krátí“, všimli si lidé, že „Od svatého Bartoloměje slunce již tolik nehřeje“ a že je dobré poslechnout radu „Po Bartolomiji sturený rosy, nechojte ráno bosi“! neboť „Svatý Bartolomí létu hlavu zlomí“. A to je konec léta a zřejmě i koupání. Říkalo se totiž, že „O svatém Bartoloměji naplije jelen do řeky, a proto se nemá již nikdo koupat“. Lidé také vypozorovali, že „Jaký čas jest na svatého Bartoloměje, takový celý podzimek bude. Bude-li tento den pěkný čas, znamená příjemný podzimek“. Provozovatelé lyžařských vleků by se možná v tento den měli dívat na oblohu, aby viděli, na jakou sezónu se mají připravit. Tvrdilo se, že „Na Bartoloměje moc mraků – v zimě moc sněhu“. Zemědělci by zase neměli být nevšímaví k tomu, odkud fouká vítr, obzvlášť ti, co hospodaří na česko-moravském pomezí. „Fouká-li na Bartoloměje z Moravy, vorej, sedláčku, pomali. Fouká-li na Bartoloměje vítr z Čech, pak si, sedláčku, s oráním pospěš“!

Stranu připravila Líba Novotná

Sv. Bartoloměj (El Greco)

Prameny:
A. Bauerová – Tisíc jmen v kalendáři
J. Hall – Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění
J. Munzar – Medardova kápě

V této rubrice jsou zveřejňováni ti jubilanti, kteří v letošním roce oslaví kulaté nebo půlkulaté výročí svého narození, a to počínaje šedesátkou a více. U osob nad osmdesát let pak zveřejňujeme každý rok. Ti z vás, kteří si nepřejete být ve společenské rubrice zmíněni, sdělte, prosím, svůj požadavek Lence Skrbkové na telefonní číslo 725 831 363.

MĚSÍC SRPEN 2018

Šablatura Ludvík	Kučera Tomáš
Lisičanová Helena	Šlechtová Věra
Tulková Gertruda	Boštík Jiří
Janoušek Miloslav	Dolejší Karel
Jeníková Miroslava	Sommerová Blanka
Tuček Miroslav	
Lisičanová Anna	
Petrák Miroslav	
Poledňák Arne	
Čermák Jan	

Všem jubilantům přejeme do dalších let mnoho radosti, pohody a především pevné zdraví.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA PRO MĚSÍC SRPEN

V srpnovém čísle Harrachovského zpravodaje můžete nalézt druhou část harrachovského názvosloví, kde jsou zajímavé informace týkající se vzniku názvů cest, chat, oblastí apod. V druhé části se například můžete dozvědět, kde se v Harrachově konal první český ples. Otázka je tedy pro tento měsíc jasná. Nápovědou je, že to bylo v roce 1905.

1. v Jedličkově vile
2. na Kamence
3. v Koruně

Své odpovědi, včetně uvedení Vašeho jména, adresy, telefonního čísla, zasílejte do 20. srpna 2018 na adresu: Město Harrachov – Harrachovský zpravodaj, Harrachov 150, 512 46 Harrachov nebo mailem na zpravodaj@harrachov.cz. Z došlých správných odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží výhru v podobě velkých Krakonošových lázeňských oplatek. Správná odpověď na soutěžní otázku v červencovém zpravodaji, která zněla: Na harrachovském koupališti v Zákoutí se opět budou konat v průběhu letních prázdnin hudební koncerty. Kterou kapelu či interpreta zde můžete slyšet v pátek 27. července 2018 od 20 hodin? Je: kapelu Jarret. Pro měsíc červenec zaslala správnou odpověď a byla vylosována paní Helena Slavíková z Harrachova. Gratulujeme!

POZVÁNKA

Rozměry plošné inzerce HZ

1/1 - celá strana - 190 x 270 mm (š x v) 1000 Kč
1/2 - půl strany na výšku - 95 x 270 mm (š x v) 600 Kč
1/2 - půl strany na šířku - 190 x 135 mm (š x v) 600 Kč
1/4 - čtvrt strany na výšku - 95 x 135 mm (š x v) 400 Kč
1/4 - čtvrt strany na šířku - 190 x 65 mm (š x v) 400 Kč
1/8 - osmina strany na výšku - 95 x 65 mm (š x v) 200 Kč

Harrachovský zpravodaj vydává město Harrachov, čp. 150, Harrachov, 512 46. Příspěvky či inzerci zasílejte na adresu redaktorky Lenky Skrbkové (zpravodaj@harrachov.cz, tel.: 725 831 363) nebo zanechávejte v podatelně městského úřadu. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. UZÁVĚRKA ZÁŘIJOVÉHO ČÍSLA JE 20. 8. Evidenční číslo MK ČR E 15902. Sazba D. Hloušek, tisk SURA s.r.o.

Svatoanenské dřevosochání

Mezinárodní workcamp

Pivní slavnosti